

Titel: Kapitel III.

Citation: "Kapitel III.", i *Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r02-shoot-chptrd1e14232.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1868. Offentliggjort 1876

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

Kapitel III.

Om Ophor af Retten til Sagfører virksomhed.

Forsåvidt Fortabelsen af Retten til Sag« førervirksomhed fremtræder som Straf, bliver den at idømme under en Straffesag. Der gives imidlertid Tilfælde, i hvilke der må mdtræde Fortabelse af Retten, uagtet den ikke er føreskrevet som Straf. Dette kan således virre Tilfældet, naar Sagsøgeren findes skyl« dig i en i den offentlige Mening vanærende Handling, ligesom Sagsøgeren, naar han kommer ud af Rådigheden over sit Bo, må fortabe Retten til at udøve Sagsørvirksomhed, sålænge Urådigheden varer. Bestemmelse

ham af Advokatlisten. Denne Disciplinar myndighed, der står ganske uafhængig såvel af Domstolenes almindelige Straffemyndighed som af disses Ret til at anvende disciplinære Straffe for Rettergangsforseelser, kan dog ikke udøves, uden at der er givet den Pågjældende Lejlighed til at forsvare sig imod Beskyldningen, og Rådets Kendelser kunne på ankes til Appelretten for den vedkommende Retskreds dels af den offentlige Anklager dels af den Advokat, hvem Kjendelfer er overgået, af Sidstnævnte dog kun, forsåvidt Kendelsen gaar ud på Suspension eller Udslettelse. Som andre Sider af Disciplinarrådenes Virksomhed fremhæves, at de skulle føre Tilsyn med de Mænds Opsorfsn! og Uddannelse, som forberede sig til Advokatvirksomheden (avocaw stagiaires), Afgjøre, om Betingelserne for disses Optagelse i Advokatregistret ere tilstede, påkjende Tvistigheder angående de af Advokaterne beregnede Honorarer, drage Omsorg for, at Tramgende, der have rimelig Grund til at procedere, fåe fri Sagførerbistand osv Eu lignende Organisation består for den Klasse af de franske Sagførere, som benævnes „avoués"*) . I den nyere Tid er der også i flere tyske Stater oprettet Sagførerråd (Anwalikammer) efter det franske Foibillede, og på den syvende tyske Iuristfolksamling (!869) vedtoges m Resolution til Fordel for almindelig Indførelse af disse Råd, se de nævnte Forhandlingers Bind II. S. 202— 227 og S. 252—259. I England har der fra gammel Tid bestået en ejendommelig Organisation af Advokaturen, ifølge hvilken der tilkommer førstændeskaberne for de store Eagwreerkorporationer (inns of court) en sær deles indgribende Myndighed. For at blive Aivakat (barrister) er det nødvendigt at blive optaget i et af disse Kollegier og en vis Tio at have deltaget i den Undervisning, som her meddeles de juridiske Studenter under førstans derues Ledelse. Disse Afgjøre fremdeles, om

Betingelserne for Optagelse i Advokaturen ere fyldestgjorte, og have en vidtgående Disciplinarmyndighed over alle Korporationens Medlemmer. Dog er Påanke til Domstolene forbeholdt, forsåvidt førstænderstabets Beslutning gaar ud på at nægte Optagelse i en inn of court eller på Udstedelse af samme.

Hos os blev spørgsmålet om Sagførerråds Oprettelse rejst Under de Forhandlinger, der gik forud for Lov om Adgang til Sagferervirkfomheden af 26 Maj 1868; men Tanken vandt ikke dengang almindelig Tilslutning. Eporgsmålet om Institutionens verdd og Betydning stiller sig imidlertid også væsentlig forfkmit, eftersom det sees fra det gamle eller det nye Processystems Standpunkt. Under den skriftlige Proccsmåde vil der vanstelig mellem Tagførerne kunne udvikle sig det ' fyldige Samliv og det nøje Kjendskab til hinandens færd, der er Forudsætningen for, at Sagfererrådnes Virksomhed kan fyldestgjøre Formålet. Derimod er den mundtlig? Ret tergang, som nødvendiggjør en umiddelbar Forhandling mellem Sagførerne og derfor idelig bringer dem i personlig Berøring med hinanden, netop egnet til at udvikle de nævnte Betingelser. Da hertil kommer, at det nye Systems heldige Gjennemførelse for en væsentlig Del beror på, at Sagførerinstitutionen havest og Sagførernes Anseelse styrkes, samtidig med at deres Betydning for og Indflydelse på Retsplejen forøges, turde det rette Tidspunkt nu være kommet til hos os at indføre en Institution, som andetsteds og netop i de Lande, hvor Advokaturen står højt, erkjendes at have bidraget væsentlig til dens Udvikling. At Institntionens Betydning i sidste Inslants må blive afhængig af den Ånd, hvori den anvendes og udvikles af Sagførerne selv, er iøvrigt klart og følger med Nedvendighed af dens Væsen. Men heri lig ger selvfølgelig ikke nogen afgjørende Grund imod, at Initiativet til dens Indførelse tages af Lovgivningsmagten, som jo alene er istand til at udruste Sagførerrådene med den til Formålets Opnåelse fornødne Magt og Myndighed.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Kapitlet bemærkes følgende:

Om Sagførersamfundenes og Rådernes Dannelselse og Sammensætning gives Reglerne i §§ 137—138. At der oprettes en Flerhed af Sagførersamfund for de forskellige Dele af Landet, anses for tilrådeligt, idet Medlemmerne i modsat Fald vistnok vilde komme til at stå hinanden for fjernt. På den anden Side kan der selvfølgelig ikke være Tale om at oprette et Samfund for hver Retskreds. Forslaget er derfor gået den Vej at knytte Organisationen til Landsretskredsene, således at der for hver af disse oprettes et Samfund, si.m

omfatter alle i Kredsen boende over- og underordnede Sagførere. I Overensstemmelse hermed henvises Højesteretssagførerne i § 137 til det for den nordsjællandske Landsretskreds bestående Sagførersamfund. Ifølge § 138 skal ethvert Sagførersamfund have en Bestyrelse (Sagsørråd), der består af en Formand og et lige Antal Medlemmer, ikke under 4 og ikke over 8. Ved Bestemmelserne om Valget af Rådets Medlemmer har man lagt an på at sikre en tilstrækkelig Repræsentation af de forskellige Sagførerklasser og bevare Ligevagten mellem disse. I dette Djemed er det anset rettest at overlade vedkommende Landsrets Formand det Hverv at vælge Rådets Formand blandt Sagførerne i Kredsen, medens de øvrige Medlemmer vælges, Halv' desen af og blandt Landsrets- og Højesteretssagførerne, Halvdelen af og blandt Underretssagførerne. Lige med Sagførerne i Henseende til Valgret og Valgbarhed til Sagførrådet stå Mænd, som have været Sagførere og ikke ere gåede over i noget Statsembede. Samtlige Valg gjælde for 4 År.

Om Sammenkaldelse af Samfundets Medlemmer til almindelige Møder indeholde §§ 139—140 Bestemmelser, som ikke behøve nærmere Forklaring.

Hvad angår Udstrækningen af Sagfører« rådenes Virksomhed, betragter Udkastet i Overensstemmelse med de fleste fremmede Love ikke Sagførrådene blot som Middel til Håndhævelse af Disciplin blandt Sagførerne, men som en Institution med det almindeligere For-

mål at repræsentere Sagførerne og i det Hele virke for Sagførvæsenets Udvikling. Udøvelse af Disciplinarmyndighed over Sagførerne er derfor ifølge Udkastet kun en enkelt Side af Rådenes Virksomhed. Som andre til disse henlagte Funktioner fremhæves, at de have at føre Tilsyn med de Mænd, der forberede sig til Sagførvirksomheden ved Retterne i den pågældende Kreds, og, forinden Afgørelse træffes med Hensyn til Andragender fra fådanne Mænd om Sagførerbeskikkelse, at afgive Erklæring med Hensyn til Opfyldelsen af visse af de for Beskikkelsen fastsætte Betingelser. Disse Erklæringer har man dog ikke anset det for rigtigt at tillægge en ubetinget bindende Betydning. Gaar Rådets Erklæring ud på, at Betingelserne ikke ere opfyldte, kan Andragendet om beskikkelse vel i Reglen ikke tages til følge; men Justitsministeriet er dog, naar særegne Grunde tale derfor, og efterat der påny er givet Sagsørrådet Lejlighed til at ytre sig, beføjet til at meddele Vedkommende Beskikkelse, uagtet hans Andragende ikke anbefales af Nådet (§ 144). Fremdeles påhviler det Sagfører' rådet at sammenkalde almindelige Møder af Samfundets Medlemmer dels til Afgjørelse af visse i Udkastet særligt fremhævede Anliggender, såsom Valg af Medlemmer, Forhandling om Vedtægter for Sagførersamfundet, dels iøvrigt til Forhandling om Gjenstande vedkommende Sagførersamfundets Forhold og Interesser (H 140). Endvidere er Sagførrådet beføjet til at Afgjøre Tvistigheder angående Vederlag for den af Sagførere i saadan deres Egenskab ydede Tjeneste og Bistand til Private, naar disse i denne Anledning henvende sig til Nådet, — Afgjørelser, som dog kun ere bindende for vedkommende Sagfører, I men ikke affkjære den Private fra at indbringe Spørgsmålet for Domstolene (§ 141 i Slutn.)

Af mest indgribende Betydning ere imidlertid de Bestemmelser, som angå Sagførrådets disciplinere Straffemyndighed (§§ 141—143). Om Oprettelsen af en Disciplinarmyndighed for Sagførere stemmer med

Forholdets Natur, har såvel andetsteds som hos os været Gjenstand for Tvivl, idet MM har bestridt, at der var særlig Grund til at stille Sagførvirksomheden under en Kontrol, som ingen anden Næringsvirksomhed er undergivet. Denne Tvivl er imidlertid kun begrundet fra det Standpunkt, der i Sagførvirksomheden alene ser en næring. Gaar man derimod med det føreliggende førstegang ud fra, at denne Virksomhed ifølge dens Betydning for selve Retsplejen også har en anden Side, som navnlig gjør sig gjældende i den mundtlige Rettergang, kan ønskeligheden af en særlig Kontrol med Sagførvirksomheden i og for sig ikke bestrides. spørgsmålet er kun, om det er muligt at tilvejebringe en virksom Kontrol i få Henseende uden at gjøre Brud på den Uafhængighed, som tilkommer Sagførerstillingen. Fra dette Synspunkt må det utvivlsomt for« kastes at stille Sagførvirksomheden under en almindelig Kontrol fra Embedsmyndighedens Side. De samme Hensyn, som have fort til ikke at betinge Adgangen til Sagførvirksomhed af Regjeringens Tilladelse, tale også for at hævde Sagførernes Uafhængighed af Statsmagten i Udøvelsen af deres Kald. Derimod fkjønnes det ikke, at en Kontrol, som udgår fra Sagførersamfundet selv, skulde kunne gjøre noget Skår i Sagførerstillingens Uafhængighed og Værdighed. Heller ikke er der Grund til at antage, at Sagførrådene skulde være tilbøjelige til at misbruge deres Myndighed til at gå det enkelte Medlem af Samfundet for nær. Efter de Erfaringer, man andetsteds har gjort, er det snarere at befrygte, at Rådene ville vise for stor Tilbageholdenhed i Udøvelsen af deres Tilsynsmyndighed. Da denne imidlertid ikke affkjærer nogen af de Veje, ad hvilke man hidtil har kunnet gjøre Ansvar gjældende imod Sagførere, men kun er bestemt til at være et Supplement til disse, kan der selv« følgelig ikke derfra hentes nogen afgjørende Indvending imod Institutionen.

Hvad angår Området for Tilsynsmyndigheden, er det en Selvfølge, at denne kun har Hensyn til Sagførernes Virksomhed som sådanne. På den anden Side omfatter den indenfor denne

Grænse ethvert pligtstridigt Forhold af Sagføreren. Rådet stal derfor ifølge § 141 ikke blot våge over, at Sagsørerne i deres Forhold som sådanne holde sig Lovene efterrettelige, men også over, at de i deres Sagførvirksomhed undgå Alt, hvad der ikke kan førenes med den Hæderlighed, Nøjagtighed og Pålidelighed eller med den Agtelse for Statsmyndighederne, som en offentlig beskikket Sagfører bor udvise.

Ifølge Disciplinarmyndighedens væsen er det neppe muligt i Loven at give en nærmere Bestemmelse af dens Område; men det må i være overladt til Sagsørrådets skjønsomhed at Afgjøre, hvad der falder ind under hin almindelige Ramme. Ligeså lidt lader det sig afgjøre ved almindelige Negler, naar der bor skrives til Anvendelse af de i § 142 hjemlede disciplinære Straffe. At ikke et hvilket som helst Brud på en Sagførers Pligter afgiver tilstrækkelig Grund til en saadan Indskriden, er klart. Der vil selvfølgelig ikke sjældent kunne forekomme Overtrædelser, imod hvilke der efter Omstændighederne ikke er Grund til at skride ind eller i al Fald Grund til at anvende mildere Forholdsregler end Pålæg af Straf. Også i denne Henseende må det overlades til Sagførrådets skjønsomhed at træffe den rette grænse mellem en altfor tilbageholdende og en altfor vidtreden frålign Benyttelse af Tilsynsmyndigheden. § 142 indskrænker sig derfor til at udtale, at Sagførrådet i Kraft af den i § 141 hjemlede Tilsynsmyndighed kan skride ind imod hvert enkelt Samfundsmedlem såvel af egen Drift som ifølge Begjæring. I Forbindelse hermed fastsætter Paragrafen de Straffe, som Rådet kan bringe i Anvendelse. Disse svare i det Vsesentlige til hvad der er føreskrevet i de fleste fremmede Love. Dog har man ikke anset det for rigtigt at gå så vidt at optage Fortabelse af Ret til at udøve Sagførervirksomhed blandt de disciplinære Straffe. Naar der på den anden Side i Udkastet er medtaget Boder — hvad ikke er almindeligt i de fremmede Love —, er man herved gået ud fra, at Pålæg af Boder under visse Forudsætninger netop vil være den mest passende Disciplinarstraf. Navnlig vil der kunne være Grund til at anvende

Boder i sådanne Tilfælde, hvor der allerede overkor Pågjældende forgjæves har været gjort Brug af Irettesættelse, men Suspension fra Sagsørvirksomheden dog endnu vilde være for hård en Straf.

Medens det er en Selvfølge, at de ommeldte Disciplinarstraffe ikke kunne anvendes, uden at den Pågjældende har havt tilstrækkelig Lejlighed til at fremkomme med sit Forsvar (se § 142 sidste Stykke), synes det derimod i og for sig bedst stemmende med den Tanke, som ligger til Grund for Oprettelsen af Tagførråd, ikke at give Adgang til Prøvelse af disses Beslutninger ved Domstolene. Som det fremgår af de indledende Bemærkninger til dette Kap. I, er saadan Prøvelse dog ikke afskåret efter de fremmede Love. Almindelig anerkjendt er det i dissc-, at den, hvem Straffen er pålagt, kan begjære Sagførrådets Beslutning provst ved Domstolene, i al Fald hvor der er Spørgsmål om mere indgribende Straffeonder. Flere fremmede Love give derhos den offentlige Anklager Ret til at indanke enhver af Sagførrådet afgiven Kjendelse for Domstolene. I det føreliggende Udkast har man vel ikke troet at burde tillægge Statsanklageren en saadan Påankeret, der vilde stemme mindre godt såvel med den Stilling, Udkastet iøvrigt an viser Statsanklageren, som med den Uafhængighed, man har villet forbeholde Sagførerstillingen. Derimod har man antaget, at det vilde støde stærkt an imod de hos os herskende Anskuelser, om den, hvem Sagførrådet har pålagt Straf, ubetinget udelukkedes fra at indbringe Spørgsmålet for Domstolene. Man har derfor anset det for retteft at åbne pågjældende Sagfører Adgang til indenfor visse grænser at påanke Rådets Beslutning og har endog få med Hensyn til, at den her om« handlede Disciplinarmyndighed hos os er en ny Institution, fundet Grund til at udftrække Påankeligheden noget videre, end det er almindeligt i de fremmede Love. I Overensstemmelse hermed fastsætter § 143, at, naar Rådets Beslutning gaar ud på Boder over 40 Kroner, Forbud imod Udførelsen af enkelte Sager eller Forretninger eller på Suspension, har væ

gjældende Sagfører Adgang til, forinden Beslutningen kan tinde i Virksomhed, at fordre den prøvet af Landsretten, dog at Begjæring herom inden 3 Dage skriftlig indgives til Rettens Formand. Sagen bliver da at forhandle ved Landsretten i et ikke offentligt Møde, hvori der gives alle Vedkommende Lejlighed til mundtlig at udtale sig, hvorefter Retten træffer endelig Afgjørelse om Stadfæstelse eller Ophævelse af Sagførrådets Beslutning.

Endnu bemærkes, at det ligger i Forholdets Natur, at der ved Gjennemførelsen af den nye Institution i flere Retninger må vise sig Trang til at supplere det ved Udkastet givne Grundlag gennem nærmere Regler for Sagførersamfundenes indre Anliggender. Sådanne Bestemmelser kunne efter §145 tilvejebringes gennem Vedtægter, der vedtages med absolut Stemme flerhed på et almindeligt Møde af Samfundets Medlemmer og derefter førelægges Kongen til Stadfæstelse.